

Beszámoló

Recsk Nagyközség Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala 2008. évi gyermekjóléti, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási munkájáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Recsk Nagyközség Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala jogszabályi kötelezettségének megfelelően minden év május hónapjában számol be a képviselőtestületnek előző évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi, gyámügyi munkájáról.

Feladatainkat változatlanul a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952.évi IV.tv. (Csjt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. (Gyvt.), a végrehajtására kiadott: a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997./IX.10./ Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Korm.rendelet szerint végezzük. Ezen jogszabályok 2008.évben kismértékben módosultak, a jogszabályváltozásokat folyamatosan figyelemmel kísérjük és munkánkban alkalmazzuk.

A gyermekvédelem helyi rendszerét Recsk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestületének 12/2007.(IX.15.) önkormányzati rendelete határozza meg.

A testület elé kerülő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 149/1997./IX.10./ Korm. rendelet 10.sz. melléklete tartalmazza.

Recsk nagyközség demográfiai jellemzői 2008-ban

Az állandó lakosság 2008. december 31-én **2988** fő volt, a lakosságszám egy év alatt **21 fővel csökkent**. 2008. évben 26 gyermek született, 15 fiú és 11 leány.

A **kiskorúak (0-18)** száma: **543 fő**. A kiskorúak számában is csökkenés tapasztalható az előző évhez képest, - 3 fővel.

A kiskorúak aránya az összlakosságban **18,2%**, azonos az előző évi adattal.

Az **543** kiskorúból 6 év alattiak /0-5/ száma **147** fő, az iskoláskorú /6-14/gyermekek száma: **251** fő, a fiatalok /15-18/ száma: **145** fő volt.

I. AZ ÖNKORMÁNYZAT GYERMEKJÓLÉTI FELADATAI

Önkormányzatunknak jogszabályi kötelezettsége a pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása, a személyes gondoskodás keretében a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásának és a gyermekek átmeneti gondozásának megszervezése.

PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK

A pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételrendszerét nem kívánjuk a jogszabályokban leírt részletességgel ismertetni, hiszen az az előző évekbeni beszámolóinkban rendszeresen megtörtént. A jogosultsági feltételekben lényeges változás nem következett be. A beszámolóban csak a feltételeket meghatározó számadatok változásait ismertetjük.

1. RENDSZERES GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNY

Az a gyermek részesülhet ebben a támogatási formában, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum **125%-át** (tárgyévben **35.625,-**), illetve a **135%-át** (tárgyévben **38.475,-**),

- amennyiben a gyermeket egyedülálló szülő neveli,
- ha tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos,
- illetve ha a gyermek nagykorú és nappali oktatás munkarendje szerint közép-, vagy felsőfokú tanulmányokat folytat 23, illetve 25 éves koráig.

Településünkön 2008. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre **99 szülő** volt jogosult **187 fő gyermek** jogán. A jogosultak közül **6 fő nagykorú**, tanulmányokat folytató személy volt, aki saját jogán kapta a kedvezményt.

Elutasított kérelem **3 db** volt, mind a három esetben az egy főre jutó jövedelem meghaladta a törvényben meghatározott értékhatárt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása két alkalommal, július és november hónapban jogosította a szülőt pénzbeli támogatásra, gyermekenként 5.500.-Ft összegben. E célra 2008-ban összesen **2.007.500.-Ft** került kifizetésre.

Az alábbiakban bemutatjuk a kedvezményre jogosult gyermekek/nagykorú jogosultak/ kor szerinti megoszlását:

6 év alatti	67	fő
7-14 év között	86	fő
15-17 év között	34	fő
18 év fölötti	6	fő

A kedvezményt igénybe vevő családok a gyermekek számának függvényében:

1 gyermekes család:	42
ebből egyedülálló:	25
2 gyermekes család:	26
ebből egyedülálló:	7
3 gyermekes család:	26
ebből egyedülálló:	10
4 v. 5 gyermekes család:	4
ebből egyedülálló:	0
6 v. több gyermekes család:	1
ebből egyedülálló:	0

A gyermekvédelmi kedvezmény **2008. január 1-jétől** is jogosított:

1. gyermekétkeztetés esetén

- a) az óvodás, az **1-5. évfolyamon** nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj **100%-ának**,
- b) az a) pont alá nem tartozó gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj **50%-ának** kedvezményére.

2. külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére (általában kollégiumi elhelyezés, tankönyvkedvezmény)

2. RENDKÍVÜLI GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS

Azokat a gyermekeket, illetve családokat részesítettük rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorultak.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek száma **24 fő**, és a kifizetett összeg 2008-ban összesen **96.000.-Ft** volt.

A recski gyermekek **tankönyvellátását** 2008. évben az alábbiak szerint támogatta az Önkormányzat. Az általános iskolában **111** tanuló ingyen kapott tankönyvet, **50%-os** mértékű támogatást kapott **71** tanuló, a tankönyvellátás teljes költsége **1.724.349.-Ft** volt. A támogatás összegéből **532.349.-Ft**-ot az önkormányzat fedezett. Kizárólag az önkormányzat költségvetéséből fizettük a **135 fő középiskolás** (4 e.Ft/fő) és **41 fő felsőfokú** tanulmányokat folytatók (6.e.Ft/fő) tanévkezdésére, a szociális segélykeret terhére nyújtott támogatást, melynek összege **786 e.Ft** volt.

A **Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázatban** 2008-ban **16 fő** diák tanulmányait támogattuk.

3. HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő ill. védelembe vett gyermek akkor minősíthető halmozottan hátrányos helyzetűnek, ha a törvényes felügyeletet gyakorló szülő, illetve szülők legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamát fejezték be sikeresen. Erről a szülők nyilatkozhatnak, de nyilatkozattételre nem kötelezhetők.

Településünkön 2008. december 31-én **139 gyermek** volt halmozottan hátrányos helyzetű.

Oktatási intézményenkénti bontás szerint:

- Csengővár Óvoda Recsk: 33 fő
- Jámbor Vilmos Általános Iskola Recsk: 58 fő

osztály	osztálylétszám	HH /rends. gyermekv. kedv./	HHH
1.	26	8	12
2.	27	6	6
3.	26	1	9
4.	16	0	5
5.	21	1	7
6.	23	3	7
7.	22	3	9
8.	22	3	3

- Más oktatási intézményben tanuló, illetve 3 év alatti gyermek: 48 fő.

4. KIEGÉSZÍTŐ GYERMEKVÉDELMI TÁMOGATÁS

Településünkön **1 fő** kapta e támogatási formát **2 gyámolt gyermeke** jogán havi **6.270.- Ft/gyermek** összegben. 2008-ban a havi rendszeres támogatás mellett két alkalommal (július,november) részesült összesen **32.000.-Ft** támogatásban.

5. Nyári szociális gyermekétkeztetés

Nyári szociális gyermekétkeztetésben tavaly a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő elsősorban 10 év alatti gyermekek részesülhettek 30 napon keresztül.

Az igényfelmérést követően megállapítottuk, hogy csupán 26 fő gyermek tartott igényt az ellátásra. 2007-ben az igénylők konzerv formájában juthattak hozzá az ételhez. Mivel azonban 2008-ban az SZMM rendelete szerint a megigényelt támogatás csak kivételes esetben - amennyiben a települési önkormányzat nem tudja megszervezni a megétkeztetést – fordítható felmelegíthető étel vásárlására, ezért önkormányzatunk ez évben a Központi Konyhán biztosította az étkeztetést.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy a 26 igénylő gyermek közül a gyermekétkeztetési program utolsó heteiben már csak mintegy a fele gyermek vette igénybe a szolgáltatást.

SZEMÉLYES GONDOSKODÁS KÖRÉBE TARTOZÓ ELLÁTÁSOK

A **gyermekek napközbeni ellátása** két gyermekintézményünkben, a Napköziotthonos Óvodában és az Általános Iskolai Napköziotthonban történik. Az általános iskolások létszáma 2008. szeptember 1-én **181 fő**, az óvodások létszáma **97 fő** volt.

Gyermekétkeztetés során **normatív kedvezmény** illeti meg:

- a három és több gyermekes családokban élőket,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőket
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekeket.

Gyermekintézményeinkben **34 fő** gyermek 50%-os, míg **101 fő** 100%-os étkezési térítési díj kedvezményre volt jogosult.

Az Önkormányzat azon gyermekek részére, akik normatív támogatásban nem részesülnek, az étkezési térítési díjhoz változatlanul **11%-os kedvezményt** biztosított.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó alapellátás a **gyermekjóléti szolgáltatás** is. A gyermekjóléti szolgáltatás 2008. évi tevékenységéről a szolgáltatásban dolgozó munkatárs külön beszámolóban ad tájékoztatást a Tisztelt Képviselő-testület számára.

Recsk nagyközségben egyéb, jogszabályban meghatározott alapellátásokat (családi napközi, házi gyermekfelügyelet, helyettes szülői hálózat, átmeneti gondozás) 2008. évben sem működtettünk. Ennek oka, hogy ezekre az ellátásokra eddig elvélve mutatkozott igény. A máshol igénybe vehető ellátásokat és szolgáltatásokat a családsegítő nyilvántartja és közvetíti.

II. JEGYZŐI HATÁSKÖRBEN TETT GYÁMTHATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK

A települési önkormányzat **jegyzője**, feladat és hatáskörébe tartozó gyámügyi igazgatási ügyekben, **mint I. fokú gyámhatóság jár el.**

A jegyző feladat és hatáskörét a 331/2006.(XII.23.) Korm.rendelet 3.§.(1) bekezdése az alábbiak szerint határozza meg:

A települési önkormányzat jegyzője

- a) teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot vesz fel,
- b) külön jogszabályban meghatározott esetben ügygondnokot, eseti gondnokot rendel ki, a kirendelt gondnokot felmenti, továbbá megállapítja munkadíját,
- c) a városi gyámhivatal felkérésére a gyámsági és gondnoksági ügyekben leltározási feladatokat végez, környezettanulmányt készít, valamint közreműködik a gyámhivatali határozatok végrehajtásában,
- d) felveszi a szülő nyilatkozatát, amelyben hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához,
- e) dönt a gyermek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről,
- f) a gyermeket azonnali intézkedést igénylő esetben a különélő másik szülőnél, más hozzátartozónál vagy más alkalmas személynél, illetve nevelőszülőnél, vagy - ha erre nincs mód - gyermekotthonban, fogvatékos személyek otthonában vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el,
- g) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- h) megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt, tartásra köteles hozzátartozó kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságát,
- i) közreműködik a gyermektartásdíj iránti igény érvényesítésében a nemzetközi szerződésben meghatározottak szerint,
- j) közreműködik a gondozási díj, valamint a megelőlegezett gyermektartásdíj behajtásában,
- k) ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

A fenti feladatok nagy része rendszeresen megjelenik a gyámhatóság éves munkájában, vannak azonban ritkán előforduló ügyek, mint a d) pontban meghatározott szülői nyilatkozat felvétele örökbefogadáshoz. De például, feladat és hatáskörünkbe tartozik az i) pontban meghatározott közreműködés gyermektartásdíj iránti igény érvényesítésében a nemzetközi szerződésben meghatározottak szerint, ilyen ügyben gyámhatóságunk még soha nem járt el. Recskén évek óta közel azonos a **veszélyeztetettnek** tartott gyermekek száma.

Statisztikánk szerint 2008. december 31-én is **90 gyermek volt veszélyeztetett helyzetű:**

környezeti okból 81, magatartása miatt 26, anyagi okból 74, egészségi okból 8 gyermek. Alkohol és más szenvedélybetegségek miatt 30, lakáskörülmények miatt 46 gyermeket tartunk nyilván veszélyeztetettként. Fizikai bántalmazást 22 gyermek esetében tapasztaltunk és 107 gyermeket tartunk érzelmileg bántalmazottnak, elhanyagoltnak.

Gyámhatóságunk 2008. december 31-én **4 védelembe vett gyermeket tartott nyilván.** A 4 gyermek közül 3 gyermek újként került a nyilvántartásba. A 2007. december 31-én nyilvántartott 4 gyermek közül 3 gyermek védelembe vétele 2008-ban megszűnt. Egy esetben a védelembe vétel eredményessége miatt, egy esetben, mert a gyermek nagykorú lett. Egy esetben pedig a védelembe vétel nem járt eredménnyel, ezért ideiglenes hatályú elhelyezésről kellett döntenünk, a fiatakorú átmeneti nevelésbe került. Egy fiatakorú újként került a védelembe vett gyermekek nyilvántartásába 2008-ban, de nagykorúságát még ugyanebben az évben betöltötte, így esetében a védelembe vétel megszüntetéséről is dönteni kellett.

A védelembe vételek éves felülvizsgálatai minden gyermek esetében megtörténtek.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2008. évben – sajnálatos módon – 2 kiskorú, 2 fiatakorú esetében kellett sort keríteni. A két kiskorú esetében a gyermekek teljes elhanyagolása és a szülők közötti kibékíthetetlen ellentét miatt vált szükségessé az azonnali intézkedés. A gyermekek gyámhivatali felülvizsgálatot követően sem kerülhettek vissza családjukba, átmeneti neveltként, nevelőszülők gondozásában élnek.

A két ideiglenes hatállyal elhelyezett fiatalkorú közül az egyik átmeneti nevelésben maradt, a másik gyermek családjába visszakerült, védelembe vétel mellett.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés okai: tiltott kéjelgés, a fiatalkorú súlyos krízishelyzete.

A gyermekek **családi jogállását még születésük előtt igyekszünk rendezni**, a védőnővel való szoros együttműködésnek köszönhetően. Rendeztelen családi jogállású gyermek így nem került a gyámhatóság nyilvántartásába.

A gyámhatóság rendszeresen együttműködik a társhatóságokkal, gyámhivatalokkal. A bíróság, gyámhivatal megkeresésére környezettanulmányt készít, jegyzőkönyvet vesz fel.

A gyámhatóság naprakész nyilvántartást vezet a veszélyeztetett, védelembe vett gyermekekről, a családi jogállás rendezésekről, az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekekről, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülő és halmozottan hátrányos helyzetű családokról, kiskorúakról.

A Polgármesteri Hivatalban 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember látja el a gyámhatósági ügyintézt. Az év folyamán **31 főszámon** és **82 alszámon** összesen **113** gyámhatósági ügyirat keletkezett, melyből a **döntések** száma **11** db volt. A gyámhatósági döntések ellen 2008. évben fellebbezés nem érkezett.

CIVIL SZERVEZETEKKEK VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

A gyermekek szabadidős tevékenységében ill. az egészséges életmódra nevelésben vállalnak aktív szerepet a sport köré szerveződött civilek: a **Recsk Környéki Junior Torna Club**, a **Recski Ércbányász Sportegyesület**, a **Mátrai Kézilabda Klub**, az általános iskolában működő **Diák Sportegyesület**, a **Modellező szakkör**.

Településünk tehetséges, jó képességű gyermekeinek támogatását hivatott szolgálni a **Recski Diákokért Alapítvány**, mely a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek tanulásához nyújt anyagi támogatást.

A szociálisan hátrányos helyzetben élőket adományokkal segíti a **Vöröskereszt és a Recski Karitasz Csoport**.

Hagyományos gyermeknapi rendezvényt szervez a **Búzásvölgyi Horgászegyesület**. Anyagi támogatásával valósul meg minden év májusában a gyermek-horgászverseny.

Recski Önvédelmi Egylet: jelentős szerepet vállal a bűnmegelőzésben, a közbiztonság fenntartásában. Rendszeres közreműködői, segítői a közösségi, gyermekintézményi rendezvényeknek. Szolgálatuk során különös gondot fordítanak a fiatalok helyzetére. Kapcsolatot tartanak a gyermekjóléti szolgálattal, a rendőrség helyi megbízottjával.

Az Önkormányzat közbiztonsági koncepciójában kiemelt figyelmet fordít a gyermek ill. fiatalkorú lakosságra. A koncepció szerint az önkormányzatoknak a bűnmegelőzésben kell elsődleges szerepet vállalni. Ezért a koncepció szerint alapvetően fontos, hogy „Az önkormányzat:

- tegyen lépéseket az azonos helyen, rendszeresen előforduló bűncselekmények megelőzése, megszüntetése érdekében (vendéglátóegységek ellenőrzése, közvilágítás, késő esti, éjszakai őrszolgálat, belterületen kívüli bejárások),

- tegyen meg mindent (a gyámhatóságon, a családsegítő központon keresztül) a családi erőszak ellen, lépjen fel a faji, vallási, társadalmi és nemek közti egyenlőtlenség ellen, és erősítse az állampolgári öntudatot,
- a fiatalok számára hozzanak létre tájékoztató programokat az iskolán belül és kívül,
- javítsa a sportolás és a sportlétesítmények elérhetőségének lehetőségeit mindenki számára,
- biztosítsa, hogy az ilyen sportlétesítmények a helyi közösségek életének részévé válhassanak, a lakosok magukénak érezzék azokat, hogy ezzel is csökkenthető legyen a vandalizmus és a bűnözés.
- hivatalosan el kell ismerni, hogy a fiataloknak kulcsfontosságú szerepük van a lakókörnyezetükön belül, és ezért aktívan kell törekedni a velük való együttműködésre, s ösztönözni őket, hogy vegyenek részt a közösségi életben. Fontos, hogy az iskolák hosszú távon magas színvonalú, motivált és elkötelezett pedagógusokat alkalmazzanak, így biztosítva a stabil környezetet,
- fel kell ismerni, hogy a fiatalkori bűnözés kialakulását az alacsony iskolázottság is befolyásolja, ezért az oktatási-nevelési intézményekben lehetőséget kell biztosítani a szociális hátrányok pedagógiai eszközökkel történő leküzdésére, az esélyegyenlőség megteremtésére, a felzárkóztatásra, tanulási- magatartási problémák kezelésére, a sajátos nevelésű gyermekek ellátására,
- a szülői munkaközösségeket nagyobb aktivitásra kell készíteni a partneri viszony kialakítása, a közoktatási törvényben biztosított szülői jogok érvényesítése érdekében. A tanárok, szülők, szabadidő-szervező, gyermekvédelmi felelős munkájának támogatásával kell új motivációt nyújtani a csellengő, lemorzsolódó, magatartási zavarokkal küzdő gyermekeknek,
- az olyan esetekben, ahol az iskola konkrét problémákat tapasztal, mint például a kábítószerrel való visszaélés, az egész iskolára kiterjedő szemléletet kell kialakítani, bevonva a szülőket, a diákokat, a tanárokat és a közösséget is, annak érdekében, hogy a jogszabályi kereteken belül egy megfelelő jelzőrendszer jöjjön létre.”

Összegzés

Recsk Nagyközség Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala a jogszabályokban meghatározott gyermekjóléti, gyermekvédelmi gyámügyi feladatait ellátja. A gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátó rendszer kiépült és működik. A pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodás körébe tartozó igényelt alapellátások a rászorulóknak részére rendelkezésre állnak.

HATÁROZATI JAVASLAT

Recsk Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestülete az Önkormányzat gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatairól és a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámhatósági feladatokról szóló beszámolót elfogadja.

Recsk, 2009. május 15.

Holló Imre sk.
polgármester

Varró Gyuláné sk.
jegyző